

2n ESO

40 FRAGMENTS DE
LA LITERATURA
UNIVERSAL

MATERIAL PER
A L'ALUMNE/A

ALFRED SALA CARBONELL
CURS ESCOLAR 2006/2007

Índex de les lectures

1. Fugida de París (<i>La Pimpinella Escarlata</i>).....	1
2. Dos amics. L'arròs i el toro. La cobra (<i>Kim</i>).....	9
3. Tom Sawyer se'n va amb globus (<i>Tom Sawyer a l'estranger</i>).....	16
4. Els lladres de diamants (<i>Tom Sawyer detectiu</i>).....	21
5. El col·legi de Plumfield (<i>Els nois de Jo</i>).....	24
6. Oliver entra en una casa a robar (<i>Oliver Twist</i>).....	28
7. El joc dels mosqueters (<i>Els tres mosqueters</i>).....	34
8. El fantasma es manifesta (<i>El fantasma de Canterville</i>).....	38
9. A lord Arthur li han dit que cometrà un crim (<i>El crim de lord Arthur Saville</i>).....	44
10. Estrena d'un diari (<i>El diari d'Anna Frank</i>).....	49
11. El correu del tsar (<i>Miquel Strogoff</i>).....	52
12. No estaven sols... (<i>La llum de la fi del món</i>).....	59
13. Casar-se amb una dona invisible (<i>L'home invisible</i> , Jules Verne).....	64
14. Aventures amb globus (<i>Cinc setmanes amb globus</i>).....	68
15. Els terribles caníbals (<i>Els fills del capità Grant</i>).....	75
16. Polifem, el Cíclop (<i>L'Odissea</i>).....	81
17. Despertar-se a l'Edat Mitjana (<i>Un ianqui a la cort del rei Artús</i>).....	88
18. Conversa amb Mr. Hyde (<i>L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde</i>).....	93
19. La llei de la natura (<i>Ullal blanc</i>).....	97
20. Combat naval (<i>Ben-Hur</i>).....	103
21. Un acte d'heroisme (<i>L'Esfinx dels gels</i>).....	108
22. El pas d'armes (<i>Ivanhoe</i>).....	113
23. La ciència de la deducció (<i>Estudi en escarlata</i>).....	117
24. El monstre vol una família (<i>Frankenstein</i>).....	124
25. Una canya de pescar (<i>Una canya de pescar per al meu avi</i>).....	129
26. Una història d'esperits (<i>El finestral obert</i>).....	134
27. Les lluites de galls. Des de la barana del barco. El pareu, prohibit per immoral. (<i>La ruta blava</i>).....	138
28. Excavant per trobar un tresor (<i>L'escarabat d'or</i>).....	144

29. Sandokan i Yáñez (<i>Els tigres de Mompracem</i>).....	148
30. Els tigres contra els daiaks (<i>El Rei del Mar</i>).....	153
31. Navegant pel Mississippí (<i>Històries del Mississippí</i>).....	157
32. Un combat de Curial (<i>Curial e Güelfa</i>).....	161
33. Una caminada molt arriscada (<i>La foguera</i>).....	166
34. L'atac d'un estol de taurons (<i>El pagà</i>).....	169
35. L'esclava Elisa fuig amb el seu fill (<i>La cabana de l'oncle Tom</i>).....	172
36. Fugida de l'illa d'If (<i>El comte de Montecristo</i>).....	176
37. Viatge al futur (<i>La Màquina del Temps</i>).....	181
38. Un noi assenyat (<i>La tulipa negra</i>).....	185
39. Novembre del 2005. Els espectadors (<i>Les cròniques marcianes</i>).....	189
40. Cosette i Jean Valjean (<i>Els miserables</i>).....	193
Fonts.....	197

2n ESO

40 FRAGMENTS DE
LA LITERATURA
UNIVERSAL

ANNEX PER AL
PROFESSOR/A

1. Fugida de París

- 1) El sergent atura un carro que porta caixes i mira a dins de la majoria d'elles. Com que són buides, el deixa passar. Després ve corrents un capità de la guàrdia amb una dotzena de soldats, i li diu que acaba de deixar passar el carro de la Pimpinella (disfressat de vell) amb uns quants aristòcrates (a dins de les caixes que no ha mirat). El capità i els soldats empaiten el carro (i, és clar, surten de París). El capità és la Pimpinella i els soldats són els aristòcrates que s'estan fugant.
- 2) Resposta oberta.
- 3) Aniria bé que sortís:
 - Els Estats Generals
 - L'Assemblea Nacional
 - El Jurament del Joc de Pilota
 - La presa de la Bastilla (14 de juliol del 1789)
 - Caiguda de l'Antic Règim
 - La "gran por"
 - L'Assemblea Legislativa
 - Els girondins (Brissot) / Els jacobins (Marat, Danton, Robespierre)
 - La Convenció / La Primera República Francesa
 - Nou calendari: el 1792 era l'any 1 de la nova era
 - Guillotinada de Lluís XVI i de Maria Antonieta
 - El "regne del terror"
 - El Directori
 - Cop d'Estat de Napoleó (1799) i Consulat (1799-1804)
 - A partir d'aquí, l'Imperi (1804-1814)
- 4) El Zorro, és clar.
- 5) Els més coneguts, tot i que n'hi ha un futimer:

Herois

El Zorro → Don Diego Vera

El Coyote → Don César de Echagüe

Clark Kent → Superman (no oblidem que, curiosament, quan aquest heroi va disfressat és quan va de periodista; és a dir, la seva identitat secreta és la de Clark Kent)

Batman → Bruce Wayne

Robin → Dick Grayson

El Fantasma (The Phantom, L'Homme Emmascarat) → Kit Walker

El Ranger Solitari (The Lone Ranger, El Llanero Solitario) → John Reid

Superherois (personatges Marvel)

Spider-man → Peter Parker

Hulk (La Massa) → Bruce Banner (inspirat en Dr. Jeckyll i Mr. Hyde?)

Hulka → Jennifer Walters (cosina de Bruce Banner)

Daredevil (Dan Defensor)→ Matthew Murdock

Capità Amèrica → Steven Grant Rogers

Els 4 Fantàstics (Reed Richards “Míster Fantàstic”, Susan Richards “La Noia Invisible”, Ben Grim “La Cosa”, Johnny Storm “La Torxa Humana”)

El Motorista Fantasma→ Johnny Blaze

Catwoman → Selina Kyle

Wonder Woman → Princesa Diana de les Amazones

2. Dos amics. L'arròs i el toro. La cobra

- 1) Resposta lliure.
- 2) Perquè, per als hinduistes, la idea de totalitat està associada al número quatre, i segons ells, tot el que és complet i autònom està assentat sobre les seves “quatre potes”. Així, el *dharma* (l'ordre moral del món) també

està ferm sobre les seves quatre potes, com una vaca. Per això els toros i les vaques s'han de preservar (i consentir), perquè garanteixen l'equilibri en el món.

- 3) Perquè és un nen blanc educat al carrer, i no té manies per poder sobreviure.
- 4) Resposta oberta.
- 5) Perquè, per ell, són reencarnacions d'ànimes i tenen tant dret a la vida com qualsevol de nosaltres.

3. Tom Sawyer se'n va amb globus

- 1) Ens l'explica l'amic d'en Tom: Huckleberry Finn. Jim és el criat negre.
- 2) Perquè estan convençuts que no s'enlairarà.
- 3) S'assembla a una barca; és espaiosa i té compartiments impermeabilitzats per guardar-hi coses; també té lloc per posar-hi un llit.
- 4) Perquè volen baixar els últims, ja que no volen que el vell Nat Parsons vagi explicant que va ser ell l'últim a baixar del globus.
- 5) Perquè s'enfilava en un turó per veure si era rodona o no, i la veia plana.

4. Els lladres de diamants

- 1) Dos.
- 2) Els van canviar per uns de falsos mentre els examinaven fent veure que els volien comprar.
- 3) Robar els altres dos.
- 4) Disfressar-se, agafar els diamants i desaparèixer.
- 5) Resposta lliure. Per què vol el tornavís? Doncs perquè els talons de les botes que calça estan enganxats a la sola amb cargolets, i necessita el tornavís per obrir el taló, buidar-lo, posar-hi el diamant (un a dins de cada taló) i tornar a cargolar el taló a la sola. Així es poden transportar els diamants sense dur-los ni a la mà ni a la roba.

5. El col·legi de Plumfield

- 1) Primer, les noies de *Donetes*, uns anys més tard, convertides ja en dones. I després, els estudiants de Plumfield.

- 2) Diners, fama i molt d'amor.
- 3) El senyor Lawrence.
- 4) És un derivat de *munífic*: molt liberal, generós, especialment amb magnificència. *Fou un príncep vertaderament munífic.*
- 5) Resposta lliure. Avui dia potser és més utopia que altra cosa, però a l'últim quart del segle XIX, i en una comunitat petita, hi podia haver perfectament una escola on tot era música, bellesa i cultura. Es tracta d'aconseguir, entre tots, que les escoles i els instituts actuals també ho siguin.

6. *Oliver entra en una casa a robar*

- 1) Perquè s'adona que estan entrant en una casa per robar o assassinar.
- 2) Entrar a la casa per una finestreta del safareig i anar a obrir la porta principal als lladres.
- 3) No vol robar. Pensa anar escales amunt i avisar la família.
- 4) Apareixen dos homes de la casa i disparen a l'Oliver, que és ferit al braç. Després hi ha un tiroteig i els lladres fugen enduent-se l'Oliver.
- 5) Acaba desmaiada. Després es recuperarà. Val a dir que aquesta és la casa del ric cavaller que acabarà adoptant l'Oliver al final de la novel·la.

7. *El joc dels mosqueters*

- 1) Tiren les espases, i qui és ferit passa a la cua.
- 2) Resposta lliure. S'ha de concloure, però, que és una bestiesa i una fanfarronada.
- 3) Tres torns de favor. Suposo que vol dir que passa al davant de tres que s'esperen. O bé que el poden tocar fins a tres vegades sense que perdi el seu torn.
- 4) La imatge d'uns espadatxins tan formidables, que menyspreen el perill i converteixen un duel a espases en un simple joc per decidir qui té la tanda.
- 5) Perquè, deixant de banda força imprecisions històriques de les seves novel·les, exagera aquí en presentar-nos l'habilitat dels mosqueters amb les espases; tot plegat per fer-nos veure l'altíssim nivell d'esgrima que s'exigirà a D'Artagnan.

8. *El fantasma es manifesta*

- 1) Va vestida de seda negra amb còfia i davantal blancs. És la majordona, la persona que porta el govern de la casa.
- 2) Una taca de sang.
- 3) De lady Elionor de Canterville, que va ser assassinada allà mateix pel seu marit, Sir Simó de Canterville, l'any 1575.
- 4) Diu que és impossible de treure, i llavors Wahington Otis la treu amb un llevataques Pinkerton.
- 5) Un llampec il·lumina la sala i sona un gran tro que fa que tothom s'aixequi, menys Mrs. Umney, que es desmaia. A què es deuen, el llampec i el tro? Doncs és una manifestació del fantasma, que està enfadat perquè li han tret la taca i l'haurà de tornar a posar.

9. *A lord Arthur li han dit que cometrà un crim*

- 1) Té la cara blanca de terror i els ulls plens d'angoixa.
- 2) A finals del s. XIX.
- 3) Perquè veu que lord Arthur és més desgraciat que ell mateix.
- 4) Oxford Street.
- 5) Resposta lliure. Per anar bé, s'hauria de dir que cadascun de nosaltres és sempre lliure d'escollir el camí pel qual vol tirar, i que podem canviar el futur més negre amb voluntat i constància. Ningú està marcat pel destí; una altra cosa és no fer res per evitar-lo (o no fer-hi prou).

10. *Estrena d'un diari*

- 1) Perquè els jueus hi eren perseguits. Fins que Holanda va ser envaïda per Hitler (1940), i llavors ja no van tenir a on anar.
- 2) El pare, Otto, la mare, Edith, la germana, Margot, i l'Anna. L'àvia no va arribar a amagar-se amb ells, ja que es va morir abans.
- 3) Primer al col·legi Montessori, després a l'escola de primària i en acabat al liceu jueu.
- 4) És la culminació de la política antisemita d'Adolf Hitler: s'han de declarar les associacions culturals jueves, les grans fortunes, els seus negocis, els metges i advocats perden els seus títols, els seus passaports es

marquen amb una J, s'expulsen gairebé 17000 jueus polonesos... La "Nit dels Vidres Trencats" (9-10 de novembre del 1938) hi va haver progròms organitzats per les SS pertot Alemanya: es van incendiar i destruir unes 300 sinagogues, es van profanar els cementiris jueus, es van destruir les seves fàbriques i els seus establiments, es van detenir més de 25000 persones i se'n van assassinar unes 40. El 14 de novembre hi ha el "Tribut expiatori": els jueus reben la imposició de pagar mil milions de marcs d'indemnització i han de tornar les primes rebudes de les companyies d'assegurances. A més, se'ls exclou de la vida pública i econòmica, se'ls prohibeix d'entrar en llocs públics, d'usar transports...

- 5) Resposta lliure. Una nena carinyosa, dolça, intel·ligent, molt assenyada, força madura, comprensiva, gens rancuniosa, amb moltes ganes de viure...

11. El correu del tsar

- 1) Genguis Khan (1167-1227) és el títol, que significa 'sobirà universal', adoptat per Temüjin, fundador de l'imperi mongòlic.
- 2) 5.532 km.
- 3) Un capità del cos de correus del tsar. És natural d'Omsk (Sibèria) i té trenta anys.
- 4) Ivan Ogaref.
- 5) Portar una carta al germà del tsar -el gran duc, que s'ha refugiat a Irkutsk- per avisar-lo de la traïció d'Ivan Ogaref.

12. No estaven sols...

- 1) El cap d'Hornos està al final de la Tierra de Fuego; l'estret de Magallanes, entre la Patagònia i la Tierra de Fuego, i el cap de Bona Esperança queda bastant lluny dels dos anteriors: és a l'extrem sud de Sud-àfrica.
- 2) Vázquez, Felipe i Moriz. Són argentins.
- 3) Tot el que passa: el pas dels vaixells de vela o de vapor, la nacionalitat i el nom, i també el nombre i l'altura de les marees, la direcció i la força del vent, els canvis de temps, la durada de les pluges, la freqüència de les tempestes, les variacions baromètriques, l'estat de la temperatura i altres fenòmens, per tal

d'establir la carta meteorològica d'aquells indrets.

4) És un guanac, és com una llama. És un mamífer que pot fer més de dos metres de llarg i 1,20 m d'alçada a la creu, té un pèl espès i suau, s'agrupa en ramats integrats per pocs individus i formats per les femelles, les cries i un mascle. Habita a les zones muntanyoses des de l'extrem nord del Perú fins a la Tierra de Fuego.

5) Resposta lliure. A la novel·la, la bala l'han disparada uns pirates que corren per allà (de moment, estan amagats) perquè es volen apoderar del far per fer estavellar els vaixells i quedar-se així amb les seves mercaderies.

13. Casar-se amb una dona invisible

1) Perquè no hi ha cap dubte que és viva, i per tant, té dret a rebre el sacrament del matrimoni.

2) Es diu Marc; no la veu, però sí que l'agafa de la mà.

3) Un miracle per a la seva filla: que la torni visible.

4) Tots dos: primer el Marc i després la Myra. La ploma amb què ella signa, però, es mou "sola".

5) Resposta lliure. En la novel·la, la Myra torna a ser visible per sempre més quan té un fill (visible, és clar!).

14. Aventures amb globus

1) *Victoria*. Àfrica.

2) Amb Edimburg, capital d'Escòcia.

3) Són trencalossos. Són ocells molt grossos, de la família dels voltors, de color blanc rogenc al cap, amb una ratlla negra des de cada ull fins al bec.

4) Llençar tot el llast que porten.

5) Qui se sacrifica és Joe. Per lògica, la caiguda l'ha de matar, però a la novel·la no és així. Els alumnes, que imaginin quina és la seva relació amb Dick. Nosaltres anem a veure qui és aquest Joe i com acaba la història, que demostra que Jules Verne sempre va estar a favor de la igualtat (recíprocament respectuosa) entre els éssers humans. El doctor Richard (Dick) Fergusson té un criat: Joe. Aquest criat sobreviu a la caiguda, es retroba amb el seu amo i el caçador i continuen vivint aventures. Al final, segons paraules textuais de

Verne: "El doctor Fergusson i el seu fidel Joe continuaren sent els mateixos que hem conegut. Tanmateix, en ells s'havia produït un canvi sense que se n'adonaren. S'havien convertit en amics". Val a dir que el plantejament de l'aventura i les personalitats del doctor i del criat recorden *La volta al món en 80 dies*, amb Phileas Fogg i Paspertout.

15. Els terribles caníbals

- 1) Els de Nova Zelanda.
- 2) ... que et matin per menjar-te quan tu, òbviament, no vols morir.
- 3) Diu que, en una època en què passaven fam, els salvatges van haver de menjar carn humana per sobreviure; després, els bruixots van convertir aquest acte en cerimònia.
- 4) Perquè on viuen, gairebé no n'hi ha.
- 5) Perquè els blancs acostumen a menjar amb sal, i això dona a la seva carn un gust peculiar que no agrada als *gourmets*.

16. Polifem, el Cíclop

- 1) Ulisses i els seus homes són presoners del gegant Polifem, un Cíclop, ésser mitològic que només té un ull. Ulisses li fa beure molt vi, i abans d'adormir-se, el gegant li pregunta el seu nom. "Ningú", diu Ulisses, i aleshores Polifem li assegura que, per haver-li donat tant de vi, li farà el favor de menjar-se'l l'últim. Quan el gegant dorm, Ulisses i els seus homes escalfen un pal d'olivera al foc i li claven a l'ull per deixar-lo cec. Els altres Cíclops vénen corrents en sentir els crits de Polifem, i quan li pregunten qui li ha fet, ell respon: "Ningú": Aleshores els altres gegants es pensen que és un mal que li ha enviat Zeus i se'n van. Ulisses i els seus homes fugen de la cova lligats sota les panxes dels xais del ramat de Polifem, que no els sap veure ni trobar.
- 2) Espluga: cova.
- 3) Posidó, el rei del mar.
- 4) Al seu vaixell, per sortir de l'illa dels Cíclops.
- 5) Resposta lliure. En acabat, els alumnes han de saber que, pel que sembla, els antics grecs van descobrir esquelets d'elefants (o de mamuts) i van identificar el forat de la trompa que hi havia al crani amb l'únic ull del gegant.

17. Despertar-se a l'Edat Mitjana

- 1) Un nord-americà dels Estats del nord.
- 2) Perquè, en una baralla, un home li dona un cop amb una palanca de ferro.
- 3) Veu un cavaller amb armadura dalt d'un cavall.
- 4) Li pregunta si vol justar, és a dir, fer una justa, sostenir un combat amb ell.
- 5) El porta fins a Camelot, on vivien el rei Artús, la reina Ginebra i els cavallers de la Taula Rodona.

18. Conversa amb Mr. Hyde

- 1) Sí, perquè Jekyll és ell mateix, que s'ha transformat.
- 2) Perquè vol saber on s'ha ficat el seu amic Jekyll, a qui fa dies que no veu.
- 3) Pàl·lid i petit, sense cap malformació concreta, tot i que donava la impressió de malformatat, i amb un somriure desagradable.
- 4) Com un home de les cavernes.
- 5) El doctor John Fell (1625-1686) era un professor d'Oxford que va tenir d'alumne en Tom Brown (que després esdevindria un traductor i un escriptor satíric). Els dos són els protagonistes d'una cèlebre anècdota de les lletres britàniques. A causa de la vida llibertina que duia en Brown, el doctor Fell estava disposat a expulsar-lo d'Oxford si no traduïa del llatí els següents versos de Marcial:

*Non amo te, Sabidi, nec possum dicere quare;
Hoc tantum possum dicere, Non amo te.*

La traducció al català seria:

*No t'estimo, Sabidi, però no sé dir per què;
Només puc dir que no t'estimo.*

I a l'anglès:

*I do not love thee, Sabidi, nor can I say why;
This only I can say, I do not love thee.*

En Brown, però, els va traduir així:

*I do not love thee, Doctor Fell.
The reason why I cannot tell;
But this I know, and know full well,*

I do not love thee, Doctor Fell.

19. La llei de la natura

- 1) Set pollets de gall salvatge i una mostela.
- 2) Un esquiol xerraire.
- 3) Una cria de linx.
- 4) La mare del linx.
- 5) Mossegant una pota de la mare linx.

20. Combat naval

- 1) Un condemnat a galeres, és a dir, a remar en un vaixell dia i nit fins a complir la seva condemna... o fins a morir remant.
- 2) Arri.
- 3) Perquè ha demostrat interès per ell, i Ben-Hur ha interpretat que potser el volia alliberar.
- 4) A un tauló.
- 5) Salva Arri, el tribú.

21. Un acte d'heroisme

- 1) Martin Holt. Mestre veler.
- 2) En Hunt.
- 3) Perquè amb la mala mar que hi ha, el més probable seria que s'enfonsés o que s'estavellés contra el vaixell.
- 4) Són tres tipus de vela.
- 5) Primer sembla no entendre l'agraïment; després, quan l'altre li ofereix la mà, recula i se'n va a fer una feina. Reacciona així perquè no entén per què se li ha d'agraciar una acció que, per a ell, va d'ofici: si algú està en perill, cal ajudar-lo, per molt dolenta que sigui la relació que hi hagi entre els dos.

22. El pas d'armes

- 1) Cor de Lleó.
- 2) És el seu germà.

- 3) Perquè vol fer veure al lector que els passos d'armes tenien tanta importància per als anglesos de l'edat mitjana com les curses de braus per als madrilenys del s. XIX: per a ells, el més important era aquest tipus d'espectacle, i el posaven per davant de la família o els diners.
- 4) Una justa, un torneig.
- 5) Apareixerà durant el pas d'armes i demostrarà la seva habilitat i valentia.

23. La ciència de la deducció

- 1) Perquè ha fet el següent raonament: aquest metge ("doctor" Watson) té aspecte de militar, per tant, ha de ser un metge de l'exèrcit. Està bru, la qual cosa fa pensar que acaba d'arribar dels tròpics, ja que ell no és moreno de pell, perquè té els cabells clars. Té la cara desmillorada, senyal que ha passat privacions i malalties. Té el braç esquerre una mica encorcat i el mou d'una manera poc natural, això vol dir que el devien ferir en aquest braç. A quin lloc dels tròpics un metge anglès pot haver passat tantes privacions i haver estat ferit? A l'Afganistan.
- 2) 221 B de Baker Street, Londres.
- 3) Química i literatura sensacionalista.
- 4) És detectiu assessor.
- 5) És el detectiu que resol el cas d'*Els crims del carrer Morgue*. Se'l considera el primer detectiu deductiu de la literatura policíaca.

24. El monstre vol una família

- 1) El monstre de Frankenstein.
- 2) Perquè és cec i, per tant, no veu que la criatura és un ésser monstruós.
- 3) Vol una família que l'estimi.
- 4) Els amics a qui es refereix són De Lacey i la seva família: els seus fills Àgata i Fèlix i la seva amiga Safie.
- 5) Se'n va perquè no es vol defensar i fer-li mal. Aquí el monstre encara té bon cor.

25. *Una canya de pescar*

Les respostes als cinc apartats són lliures, però sempre va bé donar-ne alguna pista:

- 1) Avanço el final del conte: el protagonista li acaba comprant la canya. Que cadascú dedueixi el que vulgui: si s'hi sent obligat, si l'hi devia, si així se sent millor, si és com si -realment- li regalés a l'avi...
- 2) Alguns oficis perduts: segador, moliner, vaquer, carboner, titellaire, vigilant, sereno, drapaire (gairebé), dida... Conclusió? Estem molt mecanitzats i tecnificats, però... estem perdent *humanitat*? Per què aquests oficis tenen tots un aire romàntic i nostàlgic i avui dia és difícil trobar romanticisme en, per exemple, un programador informàtic?
- 3) La casa, òbviament, no pot ser cap pis, sinó més aviat una cabana o una vivenda unifamiliar molt senzilla.
- 4) L'obra de Gao Xingjian té validesa universal perquè tot el que hi explica serveix per a tots els països i per a tothom. És a dir, que tohom es pot identificar amb les seves històries, i si no, rellegiu amb calma el fragment i ja veureu com us desperta records.
- 5) Què pot representar? Doncs, per exemple, l'home (l'ésser humà) demanant a Déu (l'ull) quin és el sentit de la vida. L'home és petit, i l'ull (grandiós) no se'l mira, com si no el volgués veure. L'home, però, aixeca el braç per cridar la seva atenció... Li farà cas, Déu, o passarà de tots plegats? Si no voleu que sigui Déu, pot ser una entitat creadora, un ens superior...

26. *Una història d'esperits*

- 1) És un home que es retira al camp per viure una vida tranquil·la, ja que està malalt dels nervis.
- 2) La neboda de quinze anys de la Sra. Sappleton.
- 3) Li diu: "Ma tia baixarà de seguida, senyor Nuttel. **Mentrestant, haurà de fer un esforç i aguantar-me.**"
- 4) El final real del conte és que la nena ha mentit perquè té molta imaginació i li agrada explicar històries d'esperits. En realitat, el marit, els dos germans petits de la Sra. Sappleton i el gos han sortit a caçar, i

tornen tan contents -cantant *¿Bertie, per què botes?*- quan en Nuttel, creient que són esperits, fuig de la casa xisclant i corrent. La Sra. Sappleton no entén res.

- 5) Les trinxeres. És negra nit. Algú encén una cigarreta. Un soldat alemany, a l'altra banda, dispara contra la llumeta. Hector Hugh Munro, Saki, tocat de ple, encara té forces per fer la seva última broma -d'humor negre, donada la situació-. Només li hagués faltat dir: "Compte, fumar mata".

27. Les lluites de galls - Des de la barana del barco - El pareu, prohibit per immoral

- 1) No li agraden gens. Diu que són un espectacle horrible, sòrdid i cruel, i que en veure'n un es va sentir avergonyit i envilit.
- 2) Es transforma en un ocell que té tota la malícia de l'home. Doncs sí, perquè els homes poden ser molt cruels, i els galls, també.
- 3) Un peix espasa enorme, taurons i un catxalot.
- 4) Vol dir vestit.
- 5) Resposta lliure. Convindria que els alumnes hi estiguessin en contra i coincidissin en el fet que aquesta prohibició és producte de l'ultrapuritanisme de les esglésies catòlica i protestant, i que, com diu el text, per una banda prohibeixen el pareu (amb el qual no s'ensenyava res) i per l'altra toleren els homes amb el tors nu i les turistes ensenyant la panxa.

28. Excavant per trobar un tresor

- 1) Un esclau negre que fa de criat.
- 2) Es resisteix, salta dins el forat i es posa a excavar.
- 3) Dos esquelets humans, botons de metall i llana podrida.
- 4) Un ganivet espanyol i tres o quatre monedes d'or i plata.
- 5) S'entrebanca en una argolla de ferro, que deu ser del cofre d'un gran tresor...

29. Sandokan i Yáñez

- 1) La nit del 20 de desembre del 1849, a Mompracem, illa del mar de Malàisia, a pocs centenars de milles de Borneo.
- 2) És vermella amb un cap de tigre al mig. És la bandera dels pirates de Malàisia, dels tigres de Mompracem, de Sandokan.
- 3) Sandokan.
- 4) Pels seus trets, d'algun país del sud d'Europa (és portuguès).
- 5) Que li parli de la jove dels cabells d'or (la Perla de Labuan).

30. Els tigres contra els daiaks

- 1) Uns tres-cents.
- 2) Recol·lectar cranis humans.
- 3) Moltes boletes d'acer de puntes molt esmolades.
- 4) Hi han posat feixos d'espines.
- 5) Una dotzena.

31. Navegant pel Mississipí

- 1) Senyor Bixby.
- 2) El riu de cap a peus. Per ser pilot.
- 3) Cinc-cents. Tots. Perquè així no encallarà el vaixell quan sigui pilot.
- 4) Perquè coneixen molt bé el riu i així veuen els perills que pot presentar a cada tram.
- 5) Estribord és la dreta, i babord, l'esquerra, considerant que estàs a dins del vaixell i mirant cap a proa.

32. Un combat de Curial

- 1) Curial contra Parrot i Jacob contra Othó.
- 2) Curial guanya a Parrot i ajuda Jacob a guanyar a Othó.
- 3) Els esgarrapa la cara amb ràbia i els diu traïdors a crits.
- 4) L'agafa de la mà i el té tota l'estona al seu costat; després el porta al seu palau i a la seva habitació.
- 5) Cremats a la foguera, ja que aquesta era la fi que tenien preparada a la

duquessa.

33. Una caminada molt arriscada

- 1) Perquè el protagonista avança per la natura a 60° sota zero. S'està jugant la vida, ja que és molt fàcil que mori congelat.
- 2) Que l'escopinada espetega a l'aire.
- 3) Galetes partides untades amb llard i amb un tall de cansalada fregida al mig.
- 4) Un gos llop.
- 5) Perquè mastega tabac, i com que no pot obrir prou els llavis per escopir-lo, el deixa regalimar per la barbeta i li va formant (en congelar-se) l'estalactita que li penja.

34. L'atac d'un estol de taurons

- 1) La Polinèsia. El protagonista va amb quatre indígenes en una canoa que bolca perquè és massa petita per a tots cinc. L'home crida demanant un altre bot a un vaixell que és a dos-cents metres, però els taurons els ataquen.
- 2) Nedar fins a la goleta.
- 3) No, un cap-de-llana neda al seu costat. Un tauró de cinc metres l'enganxa i se l'emporta.
- 4) No, aspra, de paper de vidre.
- 5) Un indígena que es diu Otoo. Salta a l'aigua i neda al seu costat, mantenint-se entre el peix i ell, desviant els atacs de l'animal i donant ànims al protagonista.

35. L'esclava Elisa fuig amb el seu fill

- 1) Una esclava negra fuig en una nit d'hivern amb el seu fill.
- 2) Per evitar que, l'endemà, sigui venut com a esclau.
- 3) Ningú. A Déu.
- 4) i 5) Respostes lliures. Cal remarcar que l'abolició de l'esclavatge o l'alliberament de la dona s'han aconseguit gràcies a l'esforç de les persones que hi han lluitat a favor, sense tenir cap suport religiós al darrere. És cert que, entre els abolicionistes i la gent que ha lluitat per

l'alliberament de la dona, hi ha hagut -i hi ha encara- gent d'església, però la realitat és que actuen més a nivell individual que no pas amb el suport dels seus dirigents. Per què no s'hi han ficat mai, les religions? Perquè no hi tenien res a guanyar? Perquè estan massa ancorades en les "tradicions"?...

36. Fuga de l'illa d'If

- 1) Perquè s'adona que no val la pena haver sofert tant per acabar morint d'una manera infame.
- 2) Per reconquerir la felicitat que li van robar, castigar els seus botxins i recompensar alguns amics.
- 3) Per sortir del castell-presó d'If, ha de fer-se passar per mort.
- 4) L'havia fet Faria, el company de presidi que ha mort.
- 5) El tiren al mar. Se'n surt, se'n surt.

37. Viatge al futur

- 1) Un grup de persones vestides amb robes riques i lleugeres.
- 2) No és alta, ja que fa un metre vint. No té els cabells ni llargs ni curts, ja que no en té, de cabells.
- 3) Li produeix una impressió de gràcia i de bellesa, però també de molta fragilitat.
- 4) Decideix quedar-se i ajudar-la.
- 5) Fa calor, perquè el protagonista nota que l'aire és calent.

38. Un noi assenyat

- 1) Cornèlius van Baerle.
- 2) Els florins. El seu pare.
- 3) Perquè era una vida de matar i morir per res.
- 4) A estudiar plantes i insectes.
- 5) La tulipa.

39. *Novembre 2005*

- 1) En el futur hi ha gent que viu a Mart. Esclata una guerra mundial a la Terra i molta gent decideix tornar-hi perquè hi tenen familiars i amics.
- 2) Resposta oberta. Ajudem dient que els avenços no són prou ràpids per fer segons quines coses que, per altra banda, no n'hi ha encara cap necessitat.
- 3) Resposta oberta. Superpoblació i falta de recursos, segurament.
- 4) Resposta oberta. Tanta arma nuclear, tard o d'hora, i per naps o per befes, ha de petar...
- 5) Les cartes i el codi Morse.

40. *Cosette i Jean Valjean*

- 1) Té vuit anys, però sembla que en tingui sis. Porta un parrac ple de forats per vestit, tant a l'estiu com a l'hivern.
- 2) Perquè li pega la Thenardier, la seva mestressa.
- 3) Reflecteixen por.
- 4) ... mare.
- 5) Resposta lliure. Ha de quedar clar que només els valents -és a dir, els que tenen empenta, els que s'han estat preparant- sabran aprofitar les oportunitats que els oferirà el futur.